

Iz pravosodne prakse.

Civilno pravo.

a) Ali more oče tožiti »odpeljivca« (§ 96 k. z.), naj mu vrne nedoletno hčer, ki jej je pomagal na tuje, zlasti če se je potem omožila? Ali more zahtevati odškodnino za izgubo očetovske oblasti ali za to, da mu hči ne dela pri hiši?

C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu je v pravdni stvari Janeza R., posestnika v O., zoper Janeza O., posestnika v V. in Janeza G., posestnika v C. zaradi 2099 K 80 h s prip. s sodbo od 5. maja 1911 opr. št. Cg I 87/10-17 povsem zavrnilo tožbeni zahtevek vsebine:

»Toženca sta dolžna tožniku njegovo dne 7. aprila 1893 rojeno hčer Nežo R., katero sta mu avgusta 1909 zvijačno spravila v Ameriko, vrniti ali pa mesto tega plačati odškodnino v znesku 2099 K 80 h s 5% obrestmi od dneva vročene tožbe, vse pod izvršbo — in pa tožbeni zahtevek:

»Toženca sta dolžna nerazdelno plačati tožniku za izgubo očetovske oblasti nad hčerjo Nežo odškodnino per 2099 K s 5% obrestmi od dneva vročene tožbe pod izvršbo.«

Razlogi.

Tožnik opira svoj prvotni tožbeni zahtevek, da mu morata toženca vrniti nedoletno hčer Nežo, na njuno kaznjivo dejanje, s katerim sta jo zvijačno za tožnikovim hrbtom spravila v Ameriko.

Zatrjevano krivično ravnanje tožencev je z ozirom na določilo Š-a 268 c. pr. r. ugotovljeno že po pravomočni kazenski sodbi, ki ju je radi tega krivim spoznala hudodelstva po Š-u 96 k. z. Tako kaznjivo dejanje daje tožniku glede na določbe Š-ov 1295, 1324, 1331 o. d. z. brezdvomno celo močan odškodninski naslov za morebiti mu nastalo, z onim krivičnim dejanjem v vzročni zvezi stoječo škodo. Vsikdar, kadar je presojeti odškodninski zahtevek, je imeti pred očmi: nastalo škodo, vzročno zvezo, krivičnost škodujočega dejanja in pa krivdo poškodovalca.

S stališča Š-a 1323 o. d. z., da se mora v slučaju povračila povzročene škode vse postaviti v prejšnji stan, je menda tožnik

da naj se spozna po tožbenem zahtevku, neposredno za tem, ko se je vnovič predlagalo v glavni stvari, namreč da naj se tožbeni zahtevek odbije cum expensis, po celem zmislu ni hotel ničesar drugega izraziti, nego da toženec nima nikakega stvarnega interesa glede tega tožbenega zahtevka. V to svrho se je sicer res, kar se ne da prerekati, izbrala kaj malo srečna oblika; ali bilo bi vendar le preformalistično, ako bi se hotelo tisti izjavi, na kvar toženca, dati močnejši pomen, kakor ga je imeti hotela ali imela hoteti po vsem vedenju toženčevem.

Pomotno pa je tudi naziranje, da je tožbeni zahtevek upravičen, ne glede na dozdevno priznanje, ker je toženčeva varuhinja svojo izjavo napram priči Jožefu H. o prejšnjem in bodočem odlaganju lesa na dotičnem mestu parcele x spravila, kolikor se nje tiče, iz sveta na ta način, da je pristala v plačilo priznalnega zneska 10 h. V poštrev pride pri razsoji o sporu le njeno hvalisanje pred varuškim sodnikom, ki je povzročilo, da le-ta »poravnave« ni odobril, pač pa pripravil pooblaščenca tožnikov do tega, da je priznalni znesek 10 h dal Heleni L. nazaj. Na to je Helena L. zatrjevala, da se tista pravica izvršuje že 70 let sem in da more to tudi dokazati. Ta izjava pa, kakor sodba prvega sodišča ustanavlja, ni odgovarjala resnici, kajti t o ž n i k o m se ni posrečilo dokazati niti enega samega posestnega dejanja v napominanem zmislu, ne od strani toženca, oziroma njegovih zastopnikov, ne od strani njegovih prednikov v posesti. Trditev Helene L. torej ne bi mogla nikdar vesti do nikake pravne utesnitve lastninske pravice tožnikov, ta trditev ni nikak poseg v to pravico, ni nikaka lastitev služnosti, ki bi utegnila spravljati prostost lastnine v nevarnost (§ 523 o. d. z.). Ali, in v koliko bi bilo moglo dati hvalisanje Helene L. tožnikom povod za zanikovalno ugotovitveno tožbo, o tem ni, da bi se razpravljalo, ker je tu dajaten zahtevek po zmislu §-a 250 o. d. z. Presoja stvari je bila tedaj pač na prvi, ne pa na drugi inštanci pravilna.

Posledica toženčeve zmage v glavni stvari je po §§-ih 41, 50 c. pr. r. izrek o povračilu stroškov postopanja vsled pravnih pripomočkov.

Dr. M. D.

c) Za tabularnu dosjelost (§ 1467 gragi. zak.) zahtjeva se, da je dotičnik ne samo uknjižen kao vlasnik, već da je i u faktičnom posjedu sporne nekretnine.

Tužiteljica je u isključivom faktičnom posjedu nekretnina svojeg prednika. Pri osnivanju zemljišnika ove su nekretnine bile upisane kao vlasnost ostalih subastinika, dočim tužiteljica nije bila uknjižena kao suvlasnica, pa stoga ona sada pita, da bude uknjižena kao suvlasnica. Tuženici prigovaraju, da se je ona odrekla svojeg prava i podižu na svoju korist prigovor dosjelosti (§ 1467. gragi. zak.), jer da su oni uknjiženi kao vlasnici od preko 3 godine. Tužba je bila prihvaćena u prvoj i drugoj molbi.

C. k. r. v r h o v n i s u d presudom 18. maja 1910 poslov. br. Rv. IX. 159/10 odbio je reviziju tuženika, a potvrdio presude nižih sudova radi ovih r a z l o g a :

Ističuć revizijske razloge br. 3. i 4. § 503 gragi. post. revizija tuženika Mande i Ante V. napada prizivnu presudu u izreci, da se od spornih dobara dotični dio uknjiži na ime tuženika, a da se ostali dijeli tih nekretnina, koji po zemljišničkoj knjizi njima pripadaju, uknjiže na ime tužiteljice. Napadanje te izreke oslanja se na okolnosti, da su prigodom osnivanja zemljišne knjige g. 1891 sporni djelovi ($\frac{1}{3}$) u cjelosti bez poznijeg ispravka bili uknjiženi na ime tuženika (njihove prednice) pa da je na njihovu korist nastupio tabularni održaj u cijelom obsegu uknjiženja (§ 1467. gragi. zak.). — Da prikaže revizijski razlog br. 3. § 503 gr. post., ne navodi revizija nikakvog protuslovja među bitnim činjenicam, uzetim za podlogu presude, i stanovitim spisima, u smislu spomenute zakonske odredbe, pa je smatrati neosnovanom tvrdnju revizije, da navod prizivne presude — da se je tužiteljica održala u isključivom posjedu cijelog spornog imanja od smrti pravnog auktora parbenika, uslijedilo g. 1861 dakle i u posjedu djelova nekretnina, dosugjenih joj napadnutom presudom — ne odgovara ispatcima rasprave. Ne postoji staknuti revizijski razlog br. 3. § 503. gr. p.

Što se pak pravnog prosugjenja stvari u upitnom pravcu tiče, koje se napada kao pogrešno, niže su molbe već iz ustanovljenja, da je kod molitelja revizije i njihove prednice pok. Mare V. manjkala potrebstina faktičnog posjeda spornog cijelog imanja ili bar jednog dijela istog, koje je ostalo od g. 1861. uvijek kod tužiteljice,

nerazdijeljeno fizički, pravno izvele netemeljitost dotičnog prigovora te prama stanju stvari i zakonu dosudile tužiteljici pravo, ne zastarjelo usljed posjeda u naravi, da bude uknjižena na pristojeće jej djelove. Dosljedno ne pristoji ni revizijski razlog br. 4. § 503. gradj. post.

»Mjesečnik«.

d) Uvrstitvi stroškov, nastalih tekom izvršbenega postopanja pred upravnimi oblastvi, med izvršbene stroške načeloma ne nasprotujejo določbe §-a 74 izvrš. r., odnosno §-a 41 c. pr. reda. — Ali pa so za izvensodne stroške dani pogoji teh §-ov, to je zavisno od razmer posameznega slučaja in spada v sodnikovo odločevanje.

Zaradi izvršljive terjatve v znesku 4000 K se je dovolila A-ju s sklepom c. kr. deželnega sodišča v Ljubljani od 4. novembra 1909 Cw 102/8-4 iz vršba z rubežem, in pozneje s sklepom izvršilnega sodišča v Ljubljani od 7. januarja 1910 E 3319/9-12 prisilna zakupodajalova, ki ga je bil zavezanec B v občini D. v zakup vzel za čas od 1. julija 1904 do 30. junija 1914 za 250 K letne zakupnine, in sicer predvsem potom javne dražbe. Ker je bila le-ta brezuspešna, se je pozneje po sodnikovem navodilu dal zavezančev lov v zakup iz proste roke z dopustitvijo nadponudbe za 500 K (najmanjši ponudek 250 K) in končno nadponudniku S-u s sklepom 29. julija 1910 za nadponudek 820 K pod pogojem, da temu pritrdi okrajno glavarstvo v L., pristojno politično oblastvo.

Okrajno glavarstvo v Ljubljani pa je z ozirom na dejstvo, da zavezanec, prvotni zakupnik, v zmislu dražbene obveze dne 1. julija 1910 ni založil zakupnine 250 K za čas od 1. julija 1910 do 30. junija 1911, — vzlic obstoječemu rubežu tega zakupljenega lova in pozivajoč se na določbo §-a 8 zakona z dne 15. decembra 1852 št. 257 drž. zak. na zavezančevo odgovornost in stroške odredilo novo zakupno dražbo in odreklo potrditev glede nadponudnikovega prisilnega zakupa, češ, da se lovska pravica v zmislu določbe §-a 1. lovskega zakona ne more izvrševati drugače, nego po odrejeni zakupodaji pristojnega političnega oblastva, in se zato tudi

sprejem zakupnine, ki jo je zahtevalo upnik za čas od 1. julija 1910 do 30. junija 1911 izplačal, odklanja in vrača.

Izvršilno sodišče je vsled tozadevnega obvestila c. kr. okrajnega glavarstva razpisalo narok za zaslišanje strank na 20. avgusta 1910, pri katerem je zastopnik zaht. upnika poudarjal nezakonitost odklonitve in naznanil, da je že pritožbo vložil na c. kr. deželno vlado. Zavezanec je pa predlagal ustavitev izvršbe, ker se je na ta način njemu odvzela lovska zakupna pravica. Ta predlog je pa izvršilno sodišče s sklepom 20. avgusta 1910 odklonilo glede na dejstvo, da teče zoper odločbo okrajnega glavarstva pritožba in torej še ni ugotovljeno, ali še obstoji izvršbeni predmet (lovska pravica) ali ne.

Izvršilno sodišče je nadalje okrajnemu glavarstvu naznanilo z dopisom 23. septembra 1910 svoje mnenje, da so v zmislu §-a 334. izvrš. r. lovske pravice izrecno podvržene izvršbi in da je po §-u 340 l. c. prisilni zakup lovske pravice dopusten.

C. kr. deželna vlada v L. je z rešitvijo 2. septembra 1910 št. 20.931 odredbo c. kr. okrajnega glavarstva zaradi nepravilne uporabe zakona uradoma razveljavila, kajti zaprosilo okrajnega sodišča za potrditev prisilnega zakupa, ki je bilo povod odredbi, ni prošnja za potrditev lovske zakupne pogodbe, sklenjene s posredovanjem okrajnega sodišča, marveč samo zaprosilo za pritrdilo k podzakupni pogodbi, sklenjeni v izvršenem sodnem postopanju, in glede tega pritrdila je uporabljati § 12. ministrske naredbe 15. decembra 1852 št. 257 drž. zak.

Po pravomočnosti te rešitve je okrajno glavarstvo v L. z naredbo 14. oktobra 1910 št. 26.088 prisilnega zakupnika, nadponudnika potrdilo.

Zaht. upnik pa je sedaj predlagal odmero naraslih stroškov in sicer 1.) sodnih in 2.) tudi za posredovanje in pritožbo pri političnem oblastvu, zlasti tudi plačane zakupnine v znesku 250 K, čeprav je bil nadponudnik dne 14. oktobra 1910 plačal razmerni delež zakupnine po 585 K 34 h za čas od 14. oktobra 1910 do 30. junija 1911.

Izvršilno sodišče je s sklepom z dne 16. novembra 1910 sodne stroške odmerilo na 52 K 18 h, odmero stroškov, nastalih vsled posredovanja in pravnih sredstev pri političnem oblastvu pa

izločilo, ker teh stroškov ni smatrati za sodne in so tuji sodnim spisom, jih torej ni moči pregledati.

Rekurzu zaht. upnika je deželno sodišče s sklepom z dne 15. februarja 1911 R III 313/10-2 ugodilo in zvišalo odmerjene stroške na znesek 394 K 43 h. Tudi je zahtevajoči upnici prisodilo rekurzne, na 44 K 25 h odmerjene stroške.

Razlogi.

Koraki, ki jih je zastopnik zaht. upnika storil pri političnih oblastvih, so bili za nadaljevanje izvršilnega postopanja potrebni. Ni dvoma, da bi se ukrenila ustavitev izvršbe, če bi ne bil zahtevajoči upnik zoper odločbo političnega oblastva prve stopnje, s katero se je zakup lovskih pravic potom sodne izvršbe izrekel nedopustnim, ne vložil pravnega sredstva. Isti uspeh bi se povzročil, če bi zaht. upnik zapadle letne zakupnine 250 K ne bil izplačal.

Zato je smatrati, da so vsi s temi koraki zvezani stroški potrebni stroški izvršilnega postopanja za uveljavljenje pravnega zahtevka (§ 74 izvrš. r.). Zato so še tudi, kolikor so bili predmetni koraki za doseg smotra dejansko potrebni, pripoznali zahtevajočemu upniku.

Rekurzne stroške je smatrati za doseg pravnega uspeha potrebnimi stroški izvršilnega postopanja po zmislu §-a 74. izvrš. r.

Na zavezančev rekurz je vrhovno sodišče izdalo sklep z dne 19. aprila 1911 R VI 108/11-1: Revizijskemu rekurzu se deloma ugoditi in izpodbijati sklep tako predružači, da se izvršilni stroški 394 K 43 h znižajo na znesek 217 K 43 h, in je zaht. upnik dolžan zavezancu povrniti stroške revizijskega rekurza v znesku 1 K 50 h.

Razlogi.

Rekurzno sodišče je povsem pravilno smatralo, da so stroški za korake, storjene pri upravnih oblastvih v svrhu potrdila prisilnega zakupa, izvršilni stroški, ker bi sicer brez pritožne poti v upravnoblastvenem postopanju ostal prisilni zakup brezuspešen, in so torej dotični stroški bili za doseg prava potrebni.

Uvrstitvi stroškov, nastalih pred upravnimi oblastvi, med izvršbene stroške načeloma ne

nasprotujejo določbe §-a 74. izvrš. r., odnosno §-a 41. c. pr. r. Po teh določbah nikakor ni izključeno, da se prisodijo izvensodni izdatki zmagovalni stranki, odnosno zaht. upniku, kolikor so za dosego prava potrebni. Ali pa so za izvensodne stroške dani pogoji §-a 74. izvrš. r., odnosno §-a 41. c. pr. r., je zavisno od razmer posameznega slučaja in spada v sodnikovo odločevanje.

Nasprotno pa je pritožba, kolikor izpodbija to, da se je zakupnina v znesku 250 K, ki jo je zahtevalo upnik plačal za čas od 1. julija 1910 do 30. junija 1911, priznala med izvršilnimi stroški, deloma utemeljena.

Gotovo je izreči, da je treba položiti zakupnino, če je hotel zahtevalo upnik zabraniti propad zakupa. Na drugi strani pa se ne sme prezreti, da zadeva plačana zakupnina deloma tudi dobo prisilnega zakupa, ker je ta zakup stopil v moč že 14. oktobra leta 1910. Kakor je posneti iz spisov, je prisilni zakupnik plačal zakupnino tudi za dobo od 14. oktobra 1910 do 30. junija 1911 v znesku 584 K 43 h. Vsled tega dejanskega položaja je potreba deliti zakupnino 250 K »pro rata temporis«; kajti dočim delež za čas od dne 1. julija do 14. oktobra 1910 brez dvoma spada med izvršbene stroške, je pa delež za dobo od 14. oktobra 1910 nadalje potrošek, ki zadeva (prisilno) upravo in se ima v zmislu §-a 336. izvrš. r. (§ 120) poravnati iz upravnih doneskov. V zmislu teh navedeb pride torej zakupnina 250 K z deležem 73 K na izvršbene stroške, a z deležem 177 K v porazdelitev med upravne doneske. V tem zmislu je bilo izpodbijani sklep spremeniti.

Vzlic znižanju izvršenih stroškov pa ni povoda predrugačiti izreka o rekurznih stroških, ker ostane rekurzni uspeh še vedno bistven. Z ozirom na delni uspeh revizijskega rekurza je bilo zavezancu v zmislu §§-ov 43¹ in 50 c. pr. r. ter 78 izvrš. r. priznati polovico stroškov revizijskega rekurza.

Pripis.

Ta odločba bo brez dvoma vzbudila povsod zanimanje: 1. ker se nemara rešuje prvič tak slučaj o izvršenih stroških glede pravnih sredstev izven sodišča pred upravnimi oblastvi; in dalje, 2. ker se stroški ne priznavajo strankam niti v slučaju sodnega postopanja (izvenspornega, zemljiškoknjižnega, konkurznega); 3. ker vrhovno sodišče odreka značaj izvršenih stroškov za vse stroške, nastale pri sodišču in v izvršbeni zvezi — po domiku;

4. ker bi se zavezancu ne mogli prisoditi nikaki stroški za ista pravna sredstva pred zadevnimi upravnimi oblastvi, in ker torej v tem oziru doseže zahtevajoči upnik več nego bi šlo zavezancu (*»nemo in alium plus juris transferre potest, quam ipse habet«*); 5. ker je zavezanec v tem primeru prvotno plačeval letne zakupnine samo 250 K, zahtevajoči upnik pa je vključil zapoznelemu pritrdilo upravnega oblastva prejel za ostali del leta od 14. oktobra 1910 naprej zakupnine 584 K 34 h, torej za 284 K 34 h več, kar daje izvršeni dobiček; ker torej tukaj zavezanec nekako jamči zahtevaj. upniku za del izgube dobička, ki jo je povzročilo upravno oblastvo, a ne on; in zlasti tukaj ne gre za izgubo na prvotni lovski zakupnini zavezanca po 250 K; tudi je c. kr. deželna vlada nepritrtilno odločbo okraj. glavarstva razveljavila uradoma iz razlogov nezakonitosti.

6. Vprašanje je, če ni naš izvršilni red v tem pomanjkljiv, ko ne določa enako, kakor na primer za druga oblastva v §§-ih 295, 39⁸ izvrš. r., da je smatrati sodno uradno naznanitev nedopustnosti ali pomislekov (kakor v tem slučaju) za povod ali pritožbo zoper odločbe drugih oblastev, ali da sodišču v slučaju konkretne zveze ne pristojata pravica uradne pritožbe. Za razveljavo nezakonite odredbe nižjega upravnega oblastva bi pač lahko zadostovalo že sodno naznanilo, ki bi se smatralo za ugovor, kakor v le-tem slučaju, kjer je višje oblastvo uradoma razveljavilo odredbo prve stopnje. Ne more biti dvoma, da bi c. kr. deželna vlada na sodno naznanilo, zlasti na sodno izrecno pritožbo morala istotako razveljaviti predmetno nezakonito odredbo. Za tako pritožbo je sodišče pristojno že iz načela uradnosti, ker spada izposlovanje upravnoblastvene pritrditve glede na svoj smoter in na tok izvršbenega postopanja pač nedvomno k opravi izvršbe.

7. Opomniti je še, da v zmislu §-ov 51 c. pr. r. in 74, 78 izvr. r. stranki tudi v sodnem, celo v pravdnem in izvršenem postopanju za uspešne pritožbe ne gredo nikaki stroški, če se odločba nižje stopnje razveljavi vsled ničnosti in sodišča pri tem ne zadeva očitna huda krivda, ko se potem stroški medsebojno pobotajo; v le-tem slučaju je šlo seveda za nično odredbo upravnega oblastva.

Dr. Fr. M.

e) Osebnе dohodnīne in rentnīne, ki sta bili predpisani še pred otvoritvijo konkurza, a sta šele potem zapadli v plačilo, ni šteti za dolg konkurznega sklada, niti ne z ozirom na dvorni dekret z dne 3. februarja 1821 št. 1735 zb. pr. zak.

Stavbena firma F. in Sch. je prišla dne 12. novembra 1910 v konkurz. Na predlog c. kr. finančne prokurature je dal konkurzni komisar oskrbniku mase nalog, da naj plača pred otvoritvijo konkurza predpisane, pa šele za tem v plačilo dospele zneske osebne dohodnīne in rentnīne obeh družabnikov kakor dolg konkurznega sklada, kolikor je to po razmerah sklada možno. Zoper ta nalog je vložil oskrbnik konkurznega sklada rekurz.

C. kr. višje dež. sodišče v G. je rekurzu ugodilo in predlog c. kr. finančne prokurature odbilo.

C. kr. vrhovno sodišče je z odločbo z dne 14. junija 1911, o. št. R VI 159/11 sklep rekurznega sodišča potrdilo iz naslednjih razlogov:

O dvornem dekretu z dne 3. februarja 1821 št. 1735 zb. pr. zak. je rekurzno sodišče po pravici dejalo, da se tu ne da uporabiti; zakaj le-ta ima edino le določbe glede vprašanja o neizpodbojnosti likviditete napovedanih davkov v konkurznem postopanju, kar pa tu ne pride v poštev, ināče pa se ne tiče kar nič povrstnega reda davkov v zadostitvenem postopanju.

Pa tudi §-a 28 in 29 konk. r. ne dasta pritožbi zakonite podlage. § 28 konk. r. podaje splošna načela, kako naj se pritegne konkurzni sklad za plačilo skladovih dolgov. Katere dolgove pa je smatrati za skladove dolgove, določa § 29 konk. r. Po odstavku c) tega paragrafa se štejejo sem izdatki, ki so v zvezi z vzdrževanjem, upravljanjem in oskrbovanjem sklada. K tem stroškom spadajo tudi davki in javne davščine, ki zadenejo sklad in dospo tēkom konkurza v plačilo. Saj kaže že besedilo »sklad zadevajoči davki«, da ne spadajo kar povprek vsi tēkom konkurza v plačilo dospeli davki in javne davščine med tiste skladove dolgove, ki ranžirajo v vrsti odstavka c). Sicer pa izključuje zakon, ako se v celoti vpošteva, vsak dvom, da ima zakon le tiste davke in javne davščine v mislih, ki so v zvezi z vzdrževanjem, upravljanjem in oskrbovanjem sklada; kajti z besedami »h katerim — spadajo«, je jasno izraženo, da morajo biti davki po §-u 29 c) konk. r. z upravljanjenj,

odnosno z oskrbovanjem dotičnega sklada v vzročni zvezi.

Ako je torej na eni strani gotovo, da gre tu za osebne davke, predpisane po določbah §-ov 124, 144, 153 in 226 zak. z dne 25. oktobra 1896 št. 220 drž. zak., in ako je na drugi strani z ozirom na vrsto davka izključiti stvarno razmerje med davki in vzdrževanjem, upravljanjem in oskrbovanjem konkurzne mase, onda je jasno, da je revizijski rekurz pravno zgrešen.

Dr. M. D.

Kazensko pravo.

Vmešavanje po zmislu §-a 314 k. z. to ni, če zagovornik posega v sodno razpravo v delokrogu, ki mu je odkazan po kaz. pr. redu (§§ 39 in 44 k. pr. r. v zvezi s §-om 9 odv. reda).

S sodbo okrajnega sodišča v P. z dne 21. maja 1910 in s sodbo okrožnega, vzklicnega sodišča v R. od 20. julija 1910, je bil odvetnik dr. K. spoznan krivim prestopka po §-u 314 k. z. Vsled ničnostne pritožbe v obrambo zakona je c. kr. najvišje kasacijsko sodišče z odločbo od 25. oktobra 1910 Kr IV 293/10 obe sodbi razveljavilo in obtoženega drja. K. od obtožbe zaradi prestopka po zmislu §-a 314 oprostilo po §-u 259 št. 3. k. pr. r.

Razlogi.

Dr. K., odvetnik v P., je bil s sodbo okrajnega sodišča v P. dne 21. maja 1910 zaradi prestopka po §-u 314 k. z. obsojen z uporabo §-ov 265 in 261 k. z. v globo 200 K. Vsled vzklica njegovega je bila prva sodba od vzklicnega sodišča v R. glede krivde potrjena iz prvosodnih razlogov, glede kazni pa spremenjena tako, da je dr. K. bil obsojen le v globo 20 K. Dejanski stan je bil naslednji.

Pri kazenski razpravi, ki se je vršila dne 6. aprila 1910 pri okrajnemu sodišču v P. proti N-u zaradi prestopka po §-u 335 k. z., je obtoženca zagovarjal odvetnik dr. K. Obtoženec N. je bil spoznan krivim po §-u 335 k. z. in obsojen na 3 tedne zapor. Ko se je razglasila ta sodba, je izjavil dr. K., predno se je obtoženec oglasil, da prijavlja vzklic radi izreka o kazni. Razpravni sodnik je nato vprašal obtoženca, ali sodbo sprejme, na kar se je odvetnik dr. K.

obrnil do sodnika rekši: »Prosim, da to mene vprašate!« Ko je potem sodnik vprašal, ali obtoženec sodbo sprejme, rekel je odvetnik dr. K. obtožencu: »Ne odgovorite na to vprašanje!« ali: »Prosim, ne odgovorite,« in je ta poziv nekolikokrat ponovil. Obtoženec je končno izjavil, da sodbe noče sprejeti.

Sodbi prve in druge stopnje temeljita na nazoru, da je imel odvetnik dr. K., ko je pozval obtoženca, naj ne odgovori na vprašanje razpravnega sodnika, namen, da bi oviral sodnika v njegovem uradnem delu, v povpraševanju obsojenca, ali se hoče pritožiti. Ta nastop odvetnika drja. K. pri tej razpravi se je torej subsumiral pod kazensko določbo §-a 314. Popisani dejanski stan se je pa pravno pomotno presojal, češ, da znači vmešavanje v opravljanje javne službe po §-u 314 k. z.

Napominani sodbi prve in druge stopnje kažeta očitno preziranje pravnega mesta, katero pristojā zagovorniku po kazensko-pravdnem redu, in pa popolnem zgrešeno presojo dejanskega stanu po §-u 314 k. z.

Gotovo se primeri, da nastane dvom, ali je obsojenec pritrdil, da je njegov zagovornik uporabil pravno sredstvo (§ 397 k. pr. r.). V takem slučaju in posebno kadar je uporaba pravnega sredstva zavisna od pritrdila obsojenčevega, pristojā pač sodniku, da zahteva določno izjavo obtoženca. Obtoženec pa tudi v tem slučaju sme odgovor sploh odkloniti ali pa se poprej posvetovati s svojim zagovornikom. Toda da bi moral odgovoriti na vprašanje, v to ga ni moči siliti niti pred razglasitvijo sodbe niti poslej (§ 245 k. pr. r.); tudi govori zakon vedno le o »pouku« obtoženca, nikjer pa ne o njegovi dolžnosti, da bi moral podati izjavo. Ako je ne poda, potem pač nastopijo nasledki, ki jih zakon določa. Tudi mora biti zagovorniku dovoljeno, da stori vse, kar je dovoljeno obtožencu samemu; on zamore za obtoženca podajati izjave, on je sploh poklican, da v mejah zakona in dostojnosti postopa napram sodišču tako, kakor zahteva korist njegovega klijenta. Če torej zagovornik pri razpravi napoti obtoženca, kateremu itak pristojajo trije dnevi za premislek, da mu ni treba odgovoriti na vprašanje, ali hoče prijaviti pravno sredstvo, onda je glede na razmere slučaja smatrati, da je to le zagovornikov pouk ali svet, ki ga da svojemu klijentu. Odvetnik dr. K. je torej v tem slučaju ravnal v interesu svojega klijenta, kakor njegov pravilni zagovornik, torej v zmislu delokroga, ki mu

uravnal svoj tožbeni zahtev tako, da zahteva v prvo od tožencev hčer.

§ 145 o. d. z. opravičuje imetnika očetovske oblasti, na katero edino gradi tožnik svoje zahteve, da terja pobeglega otroka nazaj, to pa zgolj v izvenspornem postopanju.

Da zahteva tožnik svojo hčer od tožencev tožbenim potom, izhaja iz tega, ker ne pripisuje važnosti določilom našega državljanskega zakonika o očetovski oblasti, ki so ustanovljena uprav v prid zakonskim otrokom, marveč poudarja pravzaprav le delavno moč svojega omenjenega otroka, kakor da bi bil poglavitni izvirnik očetovske oblasti: izrabljanje otrokove sile.

Rešuje to pravdo je posebej pretresati privoljenje odpeljanega otroka, katero ugotavlja napominana kazenska sodba in katero je uvidevati že v dejstvu samem, da je Neža R. vesela in voljna odpotovati iz domovine.

Že radi tega, ker je tožnikova hči ravнала, čeprav s kaznivo pomočjo tožencev, po lastni svobodni volji in ker toženca nimata na njo nobenega vpliva in tudi ni v njuni dopustni moči, da bi jo kako iz Amerike dobila, če sama noče, nista v položaju, jo tožniku vrniti.

Še tožnik sam, dasi načeloma v to upravičen, bi z ozirom na bivanje hčeri v inozemstvu težko dosegel, da bi se morala proti lastni volji povrniti k njemu.

Po pričah in listinah je imeti za dokazano, da se je tožnikova nedoletna hči Neža v Ameriki z dovoljenjem tamošnje državne oblasti po rimsko-katoliškem obredu poročila z Jožefom G.

V zmislu našega zasebnega prava je domnevati veljavnost zakona, kjer neveljavnosti ni uradoma vpoštevati. Če bi tudi nedostatek po našem pravu o zakonu, da namreč tožnikova hči od očeta ni imela dovoljenja za poroko, ne bil nadomeščen po dovoljenju inozemske državne oblasti, ni to nikak uradoma vpoštevten razlog za neveljavnot skienjenega zakona, katerega pa v izpodbijanje zakona upravičeni tožnik niti uveljavljal ni.

Potemtakem pa mora veljati, akoravno je sedaj omožena tožnikova hči še nedoletna, z ozirom na določbe §-ov 91, 92 in 175 o. d. z. načelo, da ima slediti zakonskemu možu. —

Ker tožnik hčere ne more dobiti nazaj, zahteva mesto nje odškodnino, zastopajoč stališče, da bi morala drugače ostati vsaj do 24.

je odkazan po kazensko-pravdnem redu (§-a 39 in 44 k. pr. r. in § 9 odvet. r.).

Dejanski stan po §-u 314 k. z. zahteva pa vmešavanje v opravljanje javne službe. O tem tukaj že glede na običajni jezikovni pomen ne more biti govora, ker je dr. K. kakor zagovornik obtoženca imel sam svoj delež na uradovanju sodišča, ki ga mu je nalagalo izpolnjevanje njegovega poklica. Bilo je torej ničnostni pritožbi generalne prokurature po §-u 292 k. pr. r. ugoditi.

Plenarni sklepi c. kr. upravnega sodišča.

(Uradno priposlano.)

B. Finančne pravne stvari.

11. Obveznost v zmislu §-a 110 zakona o person. davkih, polagati kvalifikovano napoved, je v slučaju prerekane davčne dolžnosti po II. poglavju navedenega zakona odvisna od prejudicijalne odločbe glede davčne dolžnosti. (Sklep 10. februarja 1908.)

12. Tudi onim, vojaškemu erarju izročenim poslopjem ali delom poslopij (jahalnice, kovačnica i. t. d.), o katerih ni v zakonu o nastanitvi z dne 11. junija 1879 št. 95 drž. zak. in tudi ne v najemninskem tarifu odškodnina določena, ampak je zanje odškodnino le od slučaja do slučaja odmeriti, pristojna oprostitev hišnega davka v zmislu §-a 18 zakona o nastanitvi. (Sklep 20. februarja 1908.)

13. Razven v slučaju, ko tvorijo vrednostni papirji glavnico podjetja (bank, menjalnic, borznih spekulacij i. t. d.), je pri priredbi osebne dohodnine iz vrednostnih papirjev, katerih dohodki se spreminjajo, vedno vzeti za podlago število papirjev pričetkom davčnega leta. Pri tem je premenljive dohodke izračunati po triletnem poprečju prejšnjih let, ali pa po morebitnem letnem donosu, po tem, kakor so bili pričetkom davčnega leta napovedani vrednostni papirji že prejšnja leta v posesti napovedovalca, ali pa ne. (Sklep 30. marca 1908.)

14. Oni del dohodka nedoletnih rodbinskih članov, kateri se vsled ukaza nadvarstvene oblasti očetu ali varuhu ali materi in sova-

leta pri njem ter bi mu v tem času zaslužila, kakor je to izračunal, 2099 K 88 h.

Tudi ta zahtevek je popolnoma neupravičen.

Pred vsem temelji ta zahteva na pravopomotnem tožnikovem nazoru o očetovski oblasti.

V kratkem povedano, nalaga naše državljansko pravo staršem dolžnost, da svoje otroke odgojé in tudi preskrbe. Zakon tudi odkažuje roditeljem važno vlogo pri volitvi otrokovega poklica, a uvažuje tudi otrokovo voljo in ob nesporazumljenju govori zadnjo besedo varstveno sodišče. Smoter zakona pa je: vse v prid otroka, ki nikdar ni le delavec svojih staršev.

Nagib, zakaj sta toženca tožniku hčer odpeljala, ki je istotako kakor otrokovo privoljenje za učin hudodelstva po §-u 96 k. z. brez pomena, je pa za to pravdo velevažen, ker pojašnjuje zahtevek glede škode.

Po nepristranskih pričah je posvedočeno, da je tožnik s svojo hčerjo tako grdo ravnal, da bi bila uspešno pozvala na pomoč proti prekoračenju njegove očetovske dolžnosti ne le varstvenega, marveč tudi kazenskega sodnika. To in pa svedočenje Mice G. kaže v zvezi s postopanjem tožnikove hčere to, da je sama hrepenela in si prizadevala, na vsak način priti iz očetovske hiše. Tožniku samemu ni moglo biti posebno resno na tem, da bi pridržal doma svojo hčer, s katero se ni razumel, kar izhaja iz izjave njegove žene napram priči Neži I.

Ni treba obširnega utemeljevanja, ves stvarni položaj, osobito korak tožnikove hčere, ki je brez slovesa zapustila domačo hišo in pa značilno pismo tožnika na svojega zeta Janeza O., osvetljuje razmerje med tožnikom in to njegovo hčerjo in potrjuje tak prepad med njima, da tožnik ni najmanje ne more računati s tem, da bi mu ta otrok tako delal, kakor on misli in da bi mu sploh kaj delal. Sodeče sodišče je utrjeno v prepričanju, da je nezadovoljnost te od tožnika tako zametovane hčeri toliko dozorela, da je sklenila pod vsakim pogojem zapustiti očetovo hišo in je našla v tožencih pač dobrodošla pomagacha, ki sta jej pripomogla k uresničenju njenih želja.

Gotovo je, da pot, katero je i tožnikova hči Neža i katero sta toženca ubrala, ni bila prava, stoji pa tudi, da bi tožnik ob takem ravnanju nikakor ne mogel ubraniti hčeri, ko bi ta prosila sodne odpomoči, da bi ne šla služit. Utemeljeno je torej sodno prepričanje,

da bi Neža R. tožniku tudi, ko bi ne bila odšla v Ameriko, ne delala. Škode, ki bi jo bila toženca povzročila, tožnik ni izkazal.

Sicer pa tožnikov zahtevek, naj se mu povrne dobiček, ki bi ga imel vsled dela svoje hčere Neže, tudi še na drugo stran nima podlage. Čeprav je tožnik svoj izgubljeni dobiček izračunal v številkah, visi vendar v zraku. Vprašljivo je, če bi imel sploh dobiček in kak. Nič ni določenega. Podanih je polno možnosti, ki bi onemogočile hčeri Neži delovanje na tožnikovem zemljišču, tudi če bi recimo rada delala. Lahko bi na primer obolela in postala sploh za delo nezmožna ter bi tožniku mesto pričakovanega dobička povzročila le stroške. Odprto je seveda tudi vprašanje, če bi res neobhodno do 24. leta ostala na domu, če bi morda vendar ne služila in če bi se tudi v domovini preje ne omožila. Kratkoterminalno tega dobička, ko bi tudi tožniku pristojal, ni preceniti in to tudi ne po navodilu §-a 273 c. pr. r.

Kakor prvotnemu tožbenemu zahtevku, tako tudi eventualnemu drugemu ni bilo ugoditi.

Po pravnem nazoru sodišča je ta eventualni tožbeni zahtevek dopusten, ker se opira z ozirom na tožbene dejanske navedbe na isti tožbeni naslov: odškodnino mesto hčere, ki se je tožniku odtegnila iz njegove očetovske oblasti.

Ker ceni izgubo te očetovske oblasti tožnik po tem, da bi mu bila hči Neža v teku let zaslužila 2099 K 80 h, pridemo nazaj k drugi točki prvotnega tožbenega zahtevka. Tamkaj izvedeno velja tudi tu.

Poudariti je le še, da očetovska oblast ni samo pravica, ki bi očetu donášala posebnih koristi, marveč predvsem dolžnost, ki zahteva marsikaterih žrtev. Če se vpošteva, da živi tožnikova hči v Ameriki v zakonu, ki si ga je prosto volila, da je torej izven tožnikove skrbi, ni uvideti, kako škodo naj bi trpel tožnik, čigar prva očetovska dolžnost je, da otroka preskrbi.

Temeljem obrazloženega je bilo, ne da bi se trebalo spuščati v brezplodno razmotravanje nadaljnjega obširnega dejanskega stanu, oba tožbena zahtevka zavrniti.

C. kr. višje dež. sodišče v Gradcu prizivu tožnikovemu s sodbo od 16. novembra 1911 opr. št. Bc II 87/11 ni ugodilo.

Razlogi.

Nedopustnost pravne poti je vsakokrat uradoma vpoštevati. (§ 240 c. pr. r.)

V civilni pravdi je glede vsebine zahtevane odločbe, ki se ima tožencu prisilno naložiti, potreba, da gre za privatnopravno zahtevo, za katero daje pravni red sodno pomoč, ne pa upravno-pravno pomoč, torej za zahtevo, za katero je pravna pot dopustna, bodisi takoj ali pa po poprejšnji odločbi drugih oblastev. Tu mora biti sposoben tožbeni temelj in tudi takšen pravni naslov. Oboje je tudi dano v tem slučaju.

Tožbeni zahtevi je, kolikor se zahteva vrnitev otroka ali odškodnina v znesku 2099 K 80 h, podloženo ravnanje tožencev, ustanavljajoče odgovornost, in pravni naslov se naslanja na določbe občega prava (§-a 1295 in 1329 o. d. z.). Tožbeni predlog pa ne zahteva samo, naj se vrne otrok (§ 145 o. d. z.), tožnik se hoče zadovoljiti s plačilom denarne vsote.

O taki zahtevi pa ni moči odločiti v oficioznem postopanju.

O uporabi §-a 1329 o. d. z. ne more biti govora, ker odpeljanka ne toži. S silo ni bila odpeljana hči, tudi se je ni imelo privatno zaprte, ali namenoma je protipravno toženca nista spravila ob svobodo.

Neža R. se je v inozemstvu omožila in je sedaj nadalje v oblasti moža (§ 175 o. d. z.).

Tožencema ni moči s tožbo nekaj naložiti, kar se da izpolniti le z voljo tretje osebe. Tu ni možna prisilna izvršitev sodbe.

Take zahteve sodnik ne more pripoznati. Nalog, naj se vrne hči, je nalog nedopustnega dejanja; brez protipravnega poseganja v moževe pravice bi toženca ne mogla vzpostaviti prejšnjega stanu.

Ako pa tožencev k nedopustnemu ravnanju ni moči siliti, onda tudi o odškodnini ne more biti govora.

Zahtevati plačilo je tu nedopustno, ker človek kot oseba ne more imeti stvarne vrednosti.

Zahtevati odškodovanje za izgubo očetovske oblasti ni upravičeno. Očetovska oblast je legalen pojem (§ 147 o. d. z.), ne pa imovinski predmet. Za izgubo nematerijalnega dobra se navadno ne

more odškodnina zahtevati. Ta del tožbenega predloga namerja zavarovanje materialnih refleksnih učinkov iz §-a 1329 o. d. z. —

Iz pravice odpeljanke zahteva oče odškodnino. Odpeljivec je dolžan priskrbeti svobodo in popolno zadostilo. Popolno zadostilo pa ne obsega povračila nematerialne škode. To izhaja že iz besedila §-ov 1295, 1324, 1326, 1328, 1330 do 1333 o. d. z., ki vsi govore o dejanski škodi, o izgubljenem dobičku, stroških itd., torej o škodi v imovini. Če kaže § 1323 o. d. z. na poravnavo povzročenega razžaljenja kakor sestavni del popolnega zadostila, se s tem ne misli poravnava nematerialne škode, ker s tem se ne izraža tretji, poleg škode in izgube dobička nastopajoči način povrnitve škode. S temi besedami se je le izraz za storjeno škodo poostril. Poravnava povzročenega razžaljenja pomeni samo poravnavo povzročene škode.

K temu zaključku sili, ne oziraje se na besedilo drugih zakonovih določb za pravico do odškodovanja, zlasti uvaževanje, da se je po uku in teoriji naravnopravne šole, ki je za časa kodifikacije o. d. zakonika gospodovala, kakor tudi po izražanju kompilatorjev vsaka kulpozna ali določna kršitev označevala za »razžaljenje osebe«, in da tudi oficijalno stvarno kazalo k o. d. zakoniku pod iskalno besedo »Beleidigung« navaja na besedo »Verletzung«. (Randa, Schadensersatz pag. 155).

Pa tudi za to, da se je tožniku dozdevno odtegnila delavna moč, toženca nista odgovorna in se tožniku ne more priznati odškodnina.

Otrok ni zavezan pri hišnem gospodarstvu in pridobivanju zakonskega očeta po možnosti pomagati. Otrok ima pravico, samostojno uporabljati svojo delavno moč, kar izhaja iz določb §§ 148, 149, 244, 246 o. d. z.

Dokaz, da je bila Neža R. pripravljena v hiši tožnika za pridobivanje delati, ni dognan in se pač tudi ne da dognati. Ne da se določiti, da bi hči, ko je dobivala oskrbo pri očetu, z zunanjim delom imela zaslužka. Z lastnim zaslužkom bi ona očeta oprostila dolžnosti, ki mu je naložena po zakonu, da jo preskrbuje (§ 141 o. d. z.).

Prizivni razlog neprave ocene dokazov je pogrešen. Napad je naperjen proti ugotovitvi resnice, ki za razsojo o pravnem obstoju zahtevka ne more imeti nobenega pomena.

Brez pomena je, če je hči, ki je dobo nedoraslosti že preko-račila, zaradi grdega ravnanja ali pa iz drugih razlogov očetovo hišo zapustila, ker ni govora, da je bil oče zaradi vzgoje upravičen, otroka zadržavati ali nazaj zahtevati, ali pa še celo v to zavezan.

Da bi bil tožnik v revščino prišel, se sploh ne trdi; vprašanje zastran obveznosti hčere iz §-a 154 o. d. z. se ne more sedaj niti pretresati, niti reševati.

Izvrševanju pravic iz §-a 145 o. d. z. toženca ne stavita nika-kih ovir.

Ker za pravico do odškodnine ni temelja, bilo je dokazovanje glede višine odškodnine po zvedencih odveč.

Bistvene pomanjkljivosti postopanja po §-u 496 št. 2 c.pr. r. ni najti. Skozi in skozi pravilna pravna presoja stvari dovedla je pravdno sodišče do zavrnitve tožbenega zahtevka.

V r h o v n o s o d i š č e z o d l o č b o d n e 21. s e p t e m b r a 1911 o p r .
št. Rv II 418/11 n i u g o d i l o r e v i z i j i t o ž n i k o v i .

R a z l o g i .

Prizivno sodišče je čisto po zakonu zanikalo, da bi imel tožnik sploh pravico do odškodnine. Da očetovska oblast ni nikak pred-met prometa, nikak materialni vrednostni objekt, o tem gotovo ni treba govoriti, prav tako ne o načelu, katero prizivno sodišče čisto primerno povdarja, da ima namreč očetovska oblast pospeševati blaginjo otrokovo, ne pa služiti dohodkom roditeljev.

Čisto nerazumljivo je, kako da se revizija sklicuje na »vrednost posebne priljubljenosti« (§ 1331 o. d. z.). Da je moči zahtevati povračilo za takšno vrednost, treba vendar, da je tu škoda na stvari; takšna se v tem slučaju ne da misliti in o njej tudi tožnik ni govoril do revizije.

Že prvi sodnik je ugotovil, da se izguba delavne moči hčerine pri hiši nikakor ne da oceniti. Obe višji sodišči, torej tudi izpodbijana sodba pa pravilno naglaša, da tožnik niti ni imel pravice, rabiti delavno moč svoje že dorasle hčere za hišno gospodarstvo, in se sklicuje pravilno na §-e 148, 149 in 151 o. d. z.

Prav tako, kakor so neutemeljeni odškodninski zahtevki tož-nikovi, je tudi neutemeljena zahteva, naj se mu vrne njegova nedoletna hči Neža, zahteva, ki se da razlagati pač le po §-u 1323

o. d. z., glasom kojega naj se vse postavi v prejšnji stan. Tega pa toženca že zategadelj ne zmoreta, ker nimata pravnega sredstva, da bi pripravila ali primorala odpeljano hčer, naj se vrne v očetovo hišo, — ne glede na eventualne pravice moža, s katerim je imenovana Neža R. po rimskem obredu poročena. Ta zahteva je torej v istini popolnoma neizvršljiva, pa tudi nedopustna, kar se tiče svobodne, napram tožencema neobvezane volje tretje osebe.

Revizija je torej čisto neosnovana, da, deloma je skoraj nagajiva. X.

b) Na dejstvo, da se je toženec hvalisal, češ, da mu pristojna služnostna pravica, se »actio negatoria« z dajátvenim zahtevkom po zmislu §-a 250. o. d. z. ne da opreti. — Prizanje §-a 395. c. pr. r. to še ni, ako toženec predlaga, da naj se izda sodba po tožbenem zahtevku, sicer pa naj se tožnik obsodi v povračilo stroškov.

Helena L., mati pa varuhinja ndl. Pavla L., toženca, je bila pozvana od pooblaščenca tožnikov, Jožefa H., naj opusti vsako lastitev pravice, da sme na parceli x les odlagati. Najprej se je pokorila tej zahtevi in se zavezala, da plača vsako leto 10 K za priznanje. Toda te »poravnave« varuško sodišče ni odobrilo, ker je Helena L. pred sodiščem zatrjevala, da so zadevno pravico predniki nedl. toženca že 70 let izvrševali. Na to je bil nedl. Pavel L., tožen, naj prizna, da nima pravice, les odlagati na parceli x, dalje da se mora zdrževati izvrševanja take pravice in da mora plačati pravdne stroške.

Pri sporni razpravi pa Helena L. sploh ni mogla dokazati nikaškega izvrševanja pravice odlaganja lesa ter je izjavila imenom Pavla L., da prizna, da nima pravice, odlagati leša na tožnikovi parceli, obenem pa predlagala, da naj se »sicer spozna po tožbenem zahtevku, tožnike pa obsodi v povračilo stroškov.«

C. kr. dež. sodišče v C. je tožbeni zahtevek zavrnilo, ker je bilo mnenja, da ni tu nikake lastitve služnosti.

C. kr. višje deželno prizivno sodišče v G. je prizivu tožnikov ustreglo, tožbenemu zahtevku popolnoma ugodilo in toženca obsodilo v povračilo stroškov obeh inštanc iz naslednjih razlogov:

Ako je toženec pri ustni razpravi izjavil, da prizna, da nima pravice odlaganja lesa na parceli tožnikov, in da predlaga, naj se po tožbenem zahtevku spozna, a tožnike obsodi v povračilo stroškov — onda je to nedvomno priznanje zahtevka tožnikov, vsled katerega je vsako razmotrivanje glavne zadeve odveč, in je bilo sodišče primorano, spoznati po tožbenem zahtevku. Utesnitev, ki je bila pridana priznanju, se ni tikala tožbenega zahtevka, ampak dolžnosti stroške povrniti. Toženec je hotel izraziti, da ni takega dejanskega stanu, ki bi ga vezal, povrniti stroške. Ali dolžnost povračila stroškov je urejena izključno po pravdnem pravu, in ker toženec ni navedel, katera dejstva naj ga oproščajo dolžnosti povračila stroškov spričo splošne določbe §-a 41 c. pr. r., onda tisti utesnitvi ne gre nikakega pomena.

Ali tudi tedaj, ako o kakem priznanju ne bi bilo govora, moralo bi se tožbenem zahtevku vendarle ugoditi. Pravdno sodišče je verovalo navedbam priče Jožefa H., pooblaščenca tožnikov. Ako se torej smatrajo dejstva, katera je ta priča potrdil, za resnična in ako se nanje vporabi zakon, onda je praviloma sklepati, da si je toženec v resnici lastil služnost na parceli tožnikov. Sicer zakonita zastopnica nedoletnega toženca priči Jožefu H. ni priznala, da bi bil toženec sam les odlagal na parceli tožnikov, ali ona se je sklicevala na to, da so njegovi predniki to delali, in sicer že 70 let sem, in je dejala, da bo tudi ona tako delala in da je stvar že zastarana. V tem pa tiči gotovo priznanje, da so si lastili služnosti predniki in da si jo lasti tudi toženec, ki je bil pač upravičen, vračunati si posest svojih prednikov (§ 1493 o. d. z.).

C. k. r. v r h o v n o s o d i š č e je z odločbo z dne 8. marca 1911 o. št. Rv VI 122/11, ugodivši reviziji toženčevi, p r v o i n š t a n č n o r a z s o d b o zopet uveljavilo.

Razlogi.

Na § 503 št. 4 c. pr. r. oprti reviziji se ne da odrekati upravičenosti. Predvsem ni govora o kakem priznanju tožbenega zahtevka v zmislu §-a 395 c. pr. r., ker bi tisto vsebovalo tudi obveznost, da se opusté bodoči, prejšnje nadaljujoči posegi v neomejeno lastninsko pravico tožnikov, dočim take izjave pri sporni razpravi dne 8. julija 1910 toženčev zastopnik ni podal, a tudi podati ni mogel, ker je dosledno zanikaval vsakojaki tak poseg od strani toženca. Predlog,